

2009D27580

Fiscale positie directeur-grootaandeelhouder

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissies voor Financiën hebben enkele fracties de behoefte om de staatssecretaris van Financiën over de fiscale positie van de directeur-grootaandeelhouder enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De vragen en opmerkingen zijn op 4 juni 2009 aan de staatssecretaris van Financiën voorgelegd. Bij brief van ... zijn ze door de staatssecretaris van Financiën beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Blok

De adjunct-griffier van de commissie,
Basten

I VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de notitie fiscale positie directeur-grotoaandeelhouder (hierna:DGA). Deze leden erkennen het belang van zowel de DGA's als de ondernemers in de inkomstenbelasting voor de Nederlandse economie. In het verleden hebben deze leden volop aandacht besteed aan de vereenvoudiging van de positie van de DGA, en ze zullen dit zo nodig ook in de toekomst blijven doen. Wel hebben genoemde leden nog een aantal opmerkingen over voorliggende notitie.

Positie voor de inkomstenbelasting

Vererven en schenken van aanmerkelijkbelangaandelen

Het vererven en schenken van ab-aandelen wordt gezien als een vervreemding waarover de erflater/schenker ab-heffing is verschuldigd. De tegenprestatie wordt hierbij gesteld op de waarde in het economische verkeer van de aandelen. Bij vererven van ab-aandelen wordt de inkomstenbelastingheffing (IB-heffing) over de ab-claim onder voorwaarden doorgeschoven naar de verkrijger. Voor schenking van ab-aandelen is er geen doorschuiffaciliteit, maar een (uitstel van) betalingsregeling, bij schenking aan bepaalde familieleden. Het voorstel is om ook een faciliteit voor schenken van ab-aandelen voor de IB-heffing in te voeren. Als voorwaarde wordt gesteld dat sprake moet zijn van een materiële onderneming, bovendien zullen nadere voorwaarden worden gesteld om onbedoeld gebruik te voorkomen. Dit is een maatregel die de leden van de CDA-fractie positief in de oren klinkt, gezien het pleidooi van deze leden bij zowel de behandeling van het Belastingplan 2009 als bij het Algemeen Overleg Diverse Fiscale Onderwerpen eind 2008 om de verschillen in de behandeling van IB-ondernemingen en AB-ondernemingen binnen de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten zoveel mogelijk weg te nemen. De fiscaliteit dient immers zoveel mogelijk rechtsvormneutraal te worden vormgegeven. Kan worden aangeven welke verschillen in de behandeling van IB-ondernemingen en AB-ondernemingen zij nog ziet en hoe zij deze gaat wegnemen? En welke verschillen tussen overdracht bij leven en bij overlijden zijn er nog en hoe gaan deze worden weggenomen? Kan nader worden ingaan op de vraag waarom dit niet is opgenomen in het wetsvoorstel Modernisering Successiewet? De leden van de CDA-fractie erkennen dat een dergelijke faciliteit alleen zin heeft indien zij gebruikt wordt voor ondernemingen en niet als een achterdeur om schenkrecht te ontlopen. Kan worden aangeven hoe ervoor zal worden zorggedragen dat dat het geval zal zijn?

Hiermee samenhangend wordt voorgesteld om de doorschuiffaciliteit bij vererven van ab-aandelen ook alleen te gelden voor zover de bv een materiële onderneming drijft. Deze eis wordt thans niet gesteld. Dit is een verstrakking van de faciliteit bij de vererving van ab-aandelen. Nu is bij vererving niet van belang of een bv een onderneming drijft, hetgeen na voorgestelde wetwijziging wel het geval zal zijn. Deze wijziging heeft omvangrijke gevolgen, zo menen de leden van de CDA-fractie. Genoemde leden vragen zich in de eerste plaats af hoe een en ander zich verhoudt tot het wetsvoorstel Successiewet, met name ? En kan worden aangeven welke administratieve lasten hiermee zijn gemoeid? In hoeverre is overlegd met het bedrijfsleven over deze maatregel? En wat zijn de gevolgen voor de Belastingdienst? Kan voorts worden aangeven in welke mate de budgettaire opbrengst van € 40 miljoen structureel is?

Voorts vragen de leden van de CDA-fractie zich af hoe de ondernemings-toets precies wordt vormgegeven? Komt er een geconsolideerde ondernemingstoets (voor gevallen waarin een houdstermaatschappij die geen onderneming drijft aandelen houdt in een actieve dochtermaatschappij)? Zo ja, hoe komt deze eruit te zien? Wat zijn de gevolgen ten aanzien van vennootschappen die zowel een materiële onderneming drijven als beleggingsvermogen bezitten? Welk deel van door een onderneming gehouden liquiditeiten moet tot het ondernemingsvermogen worden gerekend en welk deel tot het beleggingsvermogen? Hoe werkt een en ander uit voor situaties waarin een houdstermaatschappij of een dochtermaatschappij vermogensbestanddelen verhuurt aan een actieve dochtermaatschappij? Wat zijn de gevolgen als zich in de houdstermaatschappij geconsolideerd beschouwd duurzaam overtollige middelen bevinden? Gaat de staatssecretaris aansluiting zoeken bij de jurisprudentie omtrent de regeling voor vermogensaftrek? Hoe zal worden omgegaan met beleggings-bv's? Hoe wordt omgegaan met de exploitatie van vastgoed? Is dat een materiële onderneming?

Hoe wordt omgegaan met situaties waarin een voormalige houdstermaatschappij haar belang in een of meer werkmaatschappijen heeft vervreemd tegen schuldigerkenning van de koopsom? Drijft deze voormalige houdstermaatschappij een onderneming? Wat als deze schuldvordering wordt omgezet in cumulatief preferente aandelen? Kan worden aangeven hoe de belastingheffing verloopt voor DGA's die reeds bij leven hun werkmaatschappij hebben laten uitzakken en zodoende een houdstermaatschappij hebben met daaronder een werkmaatschappij. Stel dat een dergelijke DGA bij leven zijn werkmaatschappij heeft overgedragen en komt te overlijden. Hoe wordt dan omgegaan met de inkomstenbelasting en de successiebelasting? Als in dien geval dividend wordt uitgekeerd door de houdstermaatschappij om successiebelasting te voldoen ontstaat een mismatch tussen de verkrijgingsprijs van de ab-aandelen voor de erfgenamen en de werkelijke waarde van diezelfde aandelen. Kan de staatssecretaris aangeven hoe hij aankijkt tegen dergelijke situaties?

De leden van de CDA-fractie vragen zich af hoe een en ander zich verhoudt tot hetgeen in de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel Wijziging van de Successiewet 1956 en enige andere belastingwetten (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 930, nr. 3) in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 35c van de Successiewet 1956 wordt opgemerkt ten aanzien van het materiële ondernemingsbegrip? Voorts zijn genoemde leden erg benieuwd naar de overgangsregeling. Hoe komt deze eruit te zien, wat is de omvang en de reikwijdte?

Ten slotte wordt een aanpassing van de uitstelfaciliteit voor de verschuldigde IB-heffing bij overdracht van ab-aandelen aan een verkrijger binnen de familiekring door schenking of schuldig blijven van de overdrachtprijs voorgesteld. Kan worden aangeven hoe hieromtrent zal worden omgegaan met de situatie waarin de DGA zijn houdermaatschappij de aandelen in de werkmaatschappij laat schenken dan wel de overdrachtprijs schuldig laat blijven? Kan eveneens worden aangeven hoe wordt aangekeken tegen het feit dat «het uitstel wordt beëindigd indien aflossingen plaatsvinden dan wel aandelen of winstbewijzen welk aan het uitstel ten grondslag liggen, worden vervreemd of wanneer daaruit reguliere voordelen van substantiële omvang worden genoten»? En kan worden aangeven in hoeverre ab-aandelen aan sociaal belang behartigende instellingen dan wel het algemeen nut beogende instellingen kunnen worden geschonken onder gebruikmaking van bovenstaande faciliteit?

Terbeschikkingstellingsregeling

De terbeschikkingstelling (tbs) van vermogensbestanddelen aan een bv waarin de belastingplichtige of een naast familielid een aanmerkelijk belang heeft, wordt in box 1 belast als resultaat uit overige werkzaamheden. Vereenvoudiging van de tbs-regeling is volgens de staatssecretaris niet zomaar mogelijk. Voorgesteld wordt wel de mogelijkheid om eenmalig (gedurende 1 jaar) een tbs-pand geruisloos in te brengen in de bv. Als eis geldt dat men minimaal 90% van de aandelen in bezit heeft. Het bieden van deze mogelijkheid is een goede zaak in de ogen van de leden van de CDA-fractie, maar de vraag dient zich aan waarom de regeling op deze wijze moet worden ingevuld? Waarom is gekozen voor een aandelenbezit van minimaal 90%? Hoe wordt omgegaan met het eventuele aandelenbezit van de partner? Hoe werkt een en ander uit voor situaties waarin er twee aandeelhouders zijn met beiden van 50% van de aandelen? Kunnen zij dan geen beroep doen op de faciliteit en in hoeverre is dit wenselijk? Waarom wordt de faciliteit niet opengesteld voor inbreng tegen schuldigerkenning, maar alleen voor situaties waarin de tegenpartij uit aandelen bestaat? Kan tenslotte worden ingaan op het voorbeeld waarin een natuurlijke persoon met een houdstermaatschappij deelneemt in een personenvennootschap dan wel een dochtermaatschappij waarin ook derden deelnemen en waarbij voornoemde natuurlijke persoon een pand verhuurt aan die gezamenlijke personenvennootschap dan wel dochtermaatschappij? Kan in deze situaties gebruik worden gemaakt door de mogelijkheid tot geruisloze inbrenging van het tbs-pand? Tenslotte vragen de leden van de CDA-fractie zich af of een tbs-pand geruisloos voor de inkomstenbelasting maar met heffing van overdrachtsbelasting kan worden ingebracht in een bv?

Als argument voor het feit dat bepaalde vereenvoudigingen (het laten vervallen van de wettelijke gelijkstellingen en afschaffing van de maatschappelijk ongebruikelijke terbeschikkingstelling) niet mogelijk zijn, noemt de staatssecretaris dat dit leidt tot grondslaguitholling. Kan worden aangegeven in hoeverre de genoemde wetgeving met haar open normen niet teveel rechtsonzekerheid oproept? Kan meer duidelijkheid worden verschaft over de werking van de maatschappelijk ongebruikelijke terbeschikkingstelling?

Daarnaast wordt ingegaan op de invloed van het huwelijksvermogensrecht op de tbs-regeling. Momenteel wordt niet gekeken naar de civielrechtelijke bestuursbevoegdheid; mocht de Hoge Raad oordelen dat dit wel moet gebeuren dan komt de regering met wetgeving om ervoor te zorgen dat bij het ter beschikking stellen van een tot de huwelijksgoederengemeenschap behorend vermogensbestanddeel de voordelen aan beide echtgenoten moeten worden toegerekend conform ieders gerechtigdheid in de huwelijksgoederengemeenschap, dus 50%-50%. Kan de staatssecretaris aangeven hoe alsdan de situatie van gehuwden zonder huwelijksvoorwaarden zich verhoudt tot de situatie van gehuwden met huwelijksvoorwaarden met een finaal verrekenbeding werkende bij zowel echtscheiding als overlijden? Kan voorts worden aangegeven hoe een en ander verloopt voor echtgenoten die gehuwd zijn in gemeenschap van goederen zonder 50%-50% toerekening, maar in het vervolg wel 50%-50% moeten toerekenen? Kan worden ingegaan op de suggestie in de vakliteratuur om in dien gevallen ook een faciliteit voor doorschuiving in de wet te implementeren voor gevallen waarin een ab-houder die een pand verhuurt aan zijn bv in het huwelijk treedt in gemeenschap van goederen?

De staatssecretaris geeft te kennen dat een tegemoetkoming voor de terbeschikkingsteller zal worden geboden in de vorm van een faciliteit

soortgelijk aan de MKB-winstvrijstelling. Hoe wordt deze faciliteit, «soortgelijk aan de MKB-winstvrijstelling» precies vormgegeven?

Tenslotte komt de vermogenstoets in de uitstelfaciliteit voor de terbeschikkingsteller waarbij hij uitstel van betaling van de verschuldigde inkomstenbelasting kan krijgen voor ten hoogste 10 jaar bij beëindiging van de terbeschikkingstelling zonder dat de ter beschikking gestelde zaak wordt vervreemd te vervallen. Het laten vervallen van de vermogenstoets lijkt de leden van de CDA-fractie een goede maatregel, maar hoe zit het met situaties waarin de terbeschikkingstelling wordt beëindigd zonder dat de ter beschikking gestelde zaak wordt vervreemd?

Positie voor de loonbelasting

De arbeidsverhouding die de DGA met de bv heeft, wordt fiscaal van oudsher als een dienstbetrekking gekwalificeerd. Praktijk is ook dat de DGA een arbeidsovereenkomst heeft, met een pensioenbrief. Derhalve wordt voorgesteld een en ander zo te laten, dus het loon van de DGA wordt als zodanig belast. De leden van de CDA-fractie vragen de staatssecretaris nader in te gaan op de overweging om een en ander zo te laten. En kan eveneens worden aangegeven waarom de staatssecretaris de mening is toegedaan dat het «ook niet in het belang van de DGA's is deze beloning te rangschikken onder de restcategorie bij arbeidsinkomen in de Wet IB 2001, te weten het resultaat uit overige werkzaamheden»? Voorts merken de leden van de CDA-fractie op dat de regering niet werkt aan verdere plannen om de DGA uit de loonbelasting te halen, in verband met de afdrachtverminderingfaciliteit voor speur- en ontwikkelingswerk. Waarom wordt niet nagedacht over het anders vormgeven van de afdrachtvermindering voor speur- en ontwikkelingswerk, zodat de DGA toch uit de loonbelasting kan worden gehaald, zo vragen de leden van de CDA-fractie zich af?

Gebruikelijkloonregeling

Deze regeling is ingevoerd om correctie bij een te laag loon mogelijk te maken. De regeling an sich staat volgens de staatssecretaris niet ter discussie. Momenteel is het zo dat het gebruikelijke loon in beginsel € 40 000 per jaar bedraagt, waarbij de bewijslast voor een lager gebruikelijk loon op de belastingplichtige rust en de bewijslast voor een hoger gebruikelijk loon op de inspecteur. Bovendien mag de inspecteur alleen tot correctie kan overgaan indien – en voor zover – het feitelijke loon meer dan 30% lager is dan het gebruikelijke loon. Deze grens van € 40 000 wordt niet losgelaten, maar wel wordt voorgesteld dat de gebruikelijkloonregeling niet van toepassing is als het gebruikelijke loon niet hoger is dan € 5 000 per jaar. Is de staatssecretaris van mening dat deze maatregel daadwerkelijk de problemen oplost? Hoe wordt voorkomen dat over die grens van € 5 000 discussies ontstaan? Kan voorts worden aangegeven wat wordt bedoeld met de opmerking ten aanzien van artikel 32d van de Wet op de Loonbelasting 1964 dat hieraan in de wetgeving nog meer richting kan worden gegeven?

Pensioenen

De DGA wordt ook voor de fiscale behandeling van pensioen in beginsel behandeld als werknemer. Hij kan dus volgens dezelfde regels een fiscaal gefaciliteerd pensioen opbouwen bij een pensioenfonds of verzekeraar als «gewone» werknemers. De aanspraken zijn dan onbelast en de uitkeringen belast. Als de DGA ten minste 10% van de aandelen in de werkgever houdt, mag onder bepaalde voorwaarden pensioen echter ook in eigen beheer worden opgebouwd. De leden van de CDA-fractie merken op dat de DGA niet onder de bescherming van de pensioenwet valt. Dat is een bewuste keuze geweest ten tijde van de invoering van de

pensioenwet. Wel vragen zij aandacht voor de bescherming van het pensioen van de partner en de voormalig partner van de DGA in geval van faillissement van de bv. Hoe is dit op dit moment geregeld en is die bescherming adequaat?

Positie voor de sociale zekerheid en de Pensioenwet

Op welke termijn denkt de regering om in ieder geval de positie van de DGA onder de sociale zekerheid en de pensioenwet te harmoniseren? Om welke redenen wordt gekozen voor twee tarieven als inkomensafhankelijke bijdrage in de zorgverzekeringswet? Is ook overwogen om over te stappen naar een uniform tarief, dat voor eenieder in Nederland geldt?

Mogelijkheden om de definities van de begrippen DGA en ab-houder te uniformeren

Er zijn het fiscale begrip ab-houder (DGA), de DGA in de Pensioenwet, en de DGA voor de werknemersverzekeringen. Er wordt op de mogelijkheden tot uniformering. De conclusie is dat het wenselijk is het fiscale begrip ab-houder te handhaven, dat het overeenkomstig een van twee andere definities wijzigen van het begrip DGA in de Pensioenwet niet aan de orde is, en dat het begrip DGA voor de werknemersverzekeringen kan worden gewijzigd, doch op een later moment (bijvoorbeeld in 2011). Deze wijziging behelst het ook bij het DGA-begrip voor de werknemersverzekeringen uitgaan van een toets aan een percentage van het geplaatste aandelenkapitaal. Kan worden aangegeven waarom dit pas bijvoorbeeld in 2011 zal gebeuren? De leden van de CDA-fractie verzoeken de staatssecretaris aan te geven wat de gevolgen van het hanteren van een percentage van 10% van het geplaatste aandelenkapitaal zullen zijn voor organisaties van vrije beroepers van 11 of meer personen? Kan nader worden ingaan op de publicatie van Van den Dool en Heithuis (De fiscale positie van de DGA, Fiscaal actueel nr. 5, Kluwer, Deventer 2009) die de mening zijn toegedaan dat voor de werknemersverzekeringen en de pensioenwet een materieel criterium zou moeten gelden?

Voorts wordt ingegaan op de belastingdruk van de DGA ten opzichte van de belastingdruk van een IB-ondernemer. Uit de analyse blijkt dat een rechtsvormneutrale ondernemingswinstbelasting niet op korte termijn te realiseren lijkt. Wel wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de te treffen maatregelen de verschillen tussen IB-ondernemers en DGA's niet vergroten. Deze analyse gaat alleen op de verschillen in de belastingdruk op een DGA vergeleken met die op een IB-ondernemer, maar de leden van de CDA-fractie zijn ook uiterst geïnteresseerd in de verschillen in faciliteiten, bijvoorbeeld op het gebied van de Successiewet. Graag een overzicht hiervan en een plan van aanpak om deze verschillen zoveel als mogelijk weg te nemen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de fractie van de PvdA hebben met belangstelling kennisgenomen van de notitie fiscale positie directeur-groootaandeelhouder. Zij hebben enkele vragen.

Positie DGA voor de inkomstenbelasting

Aanmerkelijk belangregeling

Vererven en schenken aanmerkelijkbelangaandelen

In zijn reactie op de onderhavige notitie (zowel verzonden naar de Tweede Kamer als de staatssecretaris) merkt Prof.dr.mr.E.J.W. Heithuis op dat hij het een ongelukkige ontwikkeling vindt dat de doorschuiffaciliteit wordt

beperkt tot vennootschappen die een materiële onderneming drijven. Hij wijst daarbij op uitvoeringstechnische problemen. Kan worden ingaan op hetgeen professor Heithuis hierover naar voren brengt, zo vragen de leden van de fractie van de PvdA. Tevens vragen zij in te gaan op het pleit om de doorschuifregelingen af te schaffen en te vervangen door goede uitstelregelingen in de Invorderingswet 1990. Voorts vragen de leden van de PvdA-fractie een nadere uitleg over de situaties waarin in overgangregeling nodig zou zijn.

Terbeschikkingstellingsregeling

Eenmalige geruisloze inbreng tbs-pand in de bv De leden van de PvdA-fractie vragen de staatssecretaris nader in te gaan op het feit dat de eenmalige geruisloze inbreng slechts kan geschieden door een aandeelhouder die minimaal 90% van de aandelen van de bv heeft en houdt. Wat is de reden hiervan? Zouden zich anders mogelijkheden voor belastingontwijking voordoen?

Positie DGA in de loonbelasting

Gebruikelijkloonregeling

De leden van de fractie van de PvdA stemmen in met het handhaven van de gebruikelijkloonregeling. Naar de mening van de staatssecretaris is het aantal discussies en geschillen over deze regeling beperkt. Toch komen er geregeld klachten uit de praktijk over moeizame onderhandelingen. Ook de SRA rept hierover in zijn brief van 2 juni 2009. Zou de staatssecretaris nog een nader op dit punt kunnen ingaan?

Tot slot vragen de leden van de fractie van de PvdA om een reactie op de reactie op deze notitie van Prof. Heithuis en de brief van de SRA voor zover de onderwerpen nog niet hiervoor zijn behandeld. Ook vragen zij een reactie op de tevens door Prof. Heithuis toegezonden column «Ruim baan voor de FBI!»

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Waarom wordt er een 90% eis gehanteerd bij de geruisloze eenmalige inbreng van een tbs-pand in de bv?

Is de staatssecretaris van mening dat het wenselijk is om ondernemers tegemoet te komen door de 90% grens te verlagen naar 50 of 51% zodat meer ondernemers gebruik kunnen maken van de regeling?

Wanneer wordt de uitspraak van de Hoge Raad verwacht over de tbs-regeling met betrekking tot het huwelijksvermogensrecht?

Waarom wordt bij een beginnende ondernemer (bijvoorbeeld de eerste 3 of 5 jaar) de grens voor het gebruikelijke loon niet lager gesteld aangezien de DGA vaak de eerste jaren bij lange na de € 40 000 aan loon niet haalt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de notitie «fiscale positie directeur-groootaandeelhouder» en juichen de strekking daarvan toe aangezien deze grosso modo knelpunten in de fiscale behandeling van de DGA beoogt weg te nemen. Alvorens de notitie in het belastingplan een wettelijke vertaling krijgt, hebben de aan het woord zijnde leden wel nog behoefte aan een nadere verduidelijking en willen zij voorts nog niet opgeloste knelpunten onder de aandacht brengen De staatssecretaris wil een doorschuifregeling creëren voor aanmerkelijkbelangaandelen bij een bedrijfsopvolging. De leden van de VVD-fractie steunen deze doorschuifregeling.

Gezien doel en strekking, namelijk bedrijfsopvolging, is de eis van materiële onderneming die daaraan gekoppeld is begrijpelijk. In veel

gevallen hebben ondernemers echter gekozen voor een zgn. holdingsstructuur. Dus aandeelhouder – 100% aandelen in Holding – en deze heeft 100% aandelen in werkmaatschappij. De reden hiervan is dat op basis van de huidige fiscale regelgeving bedrijfsopvolging dan veel gemakkelijker is te realiseren. Echter zou het voorstel van de staatssecretaris rigide worden doorgevoerd – namelijk alleen schenking van aandelen in een B.V. met materiële onderneming is vrijgesteld voor Inkomstenbelasting – dan betekent dit dat iedereen met een holdingstructuur hiervan zou worden uitgesloten.

Kan de staatssecretaris een inschatting maken hoe groot de groep ondernemers is die al de eerste stappen richting bedrijfsopvolging hebben genomen door een holding op te richten en dit waarschijnlijk niet zouden hebben gedaan als zij hadden geweten dat schenking van AB-aandelen ook voor de inkomstenbelasting onbelast zou zijn? Heeft de staatssecretaris deze problematiek overwogen en op welke wijze gaat hij daarmee om? Heeft de staatssecretaris bijvoorbeeld overwogen dat ook aandelen in een holding belastingvrij geschonken moeten kunnen worden aan de bedrijfsopvolger, mits deze holding voor meer dan 90% middelen een onderneming drijft door haar aandelen in een werkmaatschappij met een feitelijke onderneming?

De leden van de VVD-fractie juichen het voorstel om tot een doorschuif-faciliteit bij schenking te komen toe. Is een beperking tot materiële ondernemingen uitvoerbaar? Zo ja, wanneer moet iets als materieel ondernemingsvermogen worden beschouwd? Wil de staatssecretaris dit nader uiteen zetten, bijvoorbeeld aan de hand van de vermogensetikel-teringsregels? Deelt de staatssecretaris een zo ruim mogelijke opvatting van ondernemingsvermogen, waarbij slechts zogenoemd verplicht privé-vermogen buiten de doorschuifregeling dient te blijven? Kan de vrijstelling ook gedeeltelijk worden toegepast als een bv een materiële onderneming drijft en ook beleggingsvermogen heeft? Kan de staatssecretaris voorts bevestigen dat onder ondernemingsvermogen zowel verplicht ondernemingsvermogen valt, als zogenoemd keuzevermogen? Beleggingen zijn dan zo uitsluitend verplicht privé-vermogen.

De leden van de VVD-fractie willen verder weten of de dividenduitkeringen die plaatsvinden na de overdracht van de aandelen tot gevolg zullen hebben dat de uitstelfaciliteit wordt beperkt en vragen zich af of dat wel wenselijk is.

De leden van de VVD-fractie vragen of de staatssecretaris een faciliteit wil overwegen voor het betalen van AB-heffing voor zover dat zit op niet-liquide beleggingen. Een vastgoedbeleggingsportefeuille zal immers niet van de ene op de andere dag liquide kunnen worden gemaakt. Daarnaast wordt voorgesteld om voor de periode van een jaar toe te staan dat een tbs-pand kan worden ingebracht in de bv met materiële onderneming waaraan het ter beschikking wordt gesteld, zonder heffing van inkomstenbelasting. Waarom wordt dit maar voor een periode van een jaar toegestaan? Is een langere periode overwogen? Geldt deze faciliteit ook als de partner van die belastingplichtige een tbs-pand inbrengt? Dit conflicteert met de in de Notitie voorgestelde voorwaarden, waaronder dat de inbrenger minimaal 90% van de aandelen heeft en houdt. De leden van de VVD-fractie vragen de staatssecretaris in overweging te nemen om de toetsing aan deze voorwaarden niet te beperken tot de inbrengende belastingplichtige, maar daarbij ook acht te slaan op de positie van de fiscale partner van de inbrengende belastingplichtige. Voorts vragen de leden van de VVD-fractie wat de consequenties zijn als de faciliteit wordt uitgebreid tot alle tbs-vermogensbestanddelen. Hoe staat de staatssecretaris hierin? Kan de staatssecretaris verder bevestigen dat de inbreng-

faciliteit voor de overdrachtsbelasting ook geldt als géén gebruik wordt gemaakt van de doorschuifregeling in de inkomstenbelastingfeer?

De leden van de VVD-fractie vragen de staatssecretaris te overwegen om voor tbs-vermogen een algemene inbrengvrijstelling voor inbreng in een bv te creëren, mede omdat de belastingdruk voor en na een dergelijke inbreng gelijk is. Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover? Zou het mogelijk zijn de 90%-eis terug te brengen naar bijvoorbeeld 50%?

Is het mogelijk de geruisloze inbrengfaciliteit te laten gelden voor een partieel vermogensbestanddeel? Met andere woorden: Kan een pand in gesplitst gebruik gedeeltelijk worden ingebracht? Zo neen, wil de staatssecretaris dit ter overweging meenemen?

De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat mocht in komende wetgeving worden vastgelegd dat de bestuursbevoegdheid irrelevant is, een doorschuiffaciliteit moet worden opgenomen als een tbs-pand door huwelijk deels overgaat op de huwelijkspartner. Onder omstandigheden kan dit namelijk tot een fiscale afrekening leiden wat volgens de VVD-leden onwenselijk is. Een met de ab-regeling vergelijkbare doorschuiffaciliteit ingeval van huwelijk is dus de moeite van het overwegen waard. Hoe staat de staatssecretaris hiertegenover?

De leden van de VVD-fractie zijn voorstander van de afschaffing van de gebruikloonregeling voor situaties met een jaarloon van minder dan € 5000. Waarom is er echter niet gekozen voor een aftopping tot het maximum van de tweede tariefschijf van box 1? Hoe worden verliesgevende ondernemingen tegemoetgekomen?

De leden van de VVD-fractie willen graag de staatssecretaris herinneren aan het feit dat een meerderheid van de Tweede Kamer in het verleden een voorstander was om de DGA van een éénmans-bv uit de loonbelasting te halen. Daarbij waren de beroepsorganisaties vrijwel unaniem positief over deze maatregel en minder positief over de voorgestelde maatregelen. Voorts willen de leden van de VVD-fractie bedenkingen uiten bij het feit dat de meerderheid van de DGA's administratief moeten lijden voor de 1600 DGA's met S&O afdrachtvermindering. De leden van de VVD-fractie pleiten er dan ook voor dat DGA's van éénmans-bv's uit de loonbelasting worden verwijderd. Graag vernemen de leden van de staatssecretaris hoe hij hierover denkt.

De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat ten tijden van de kredietcrisis de mogelijkheid moet worden geboden om het gebruikelijke loon te verlagen tot een dusdanig niveau dat de vennootschap nog in staat is winst te behalen. Hoe ziet de staatssecretaris dit? Hoe wil hij anders dergelijke vennootschappen tegemoetkomen?

Tenslotte vragen de leden van de VVD-fractie de staatssecretaris in te gaan op de nog niet besproken aanbevelingen van Dr. R.P. van den Dool en prof. Dr. Mr. E.J.W. Heithuis in hun wetenschappelijk onderzoek «de fiscale positie van de DGA» dat in februari 2009 is uitgebracht.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de ChristenUnie

De leden van de ChristenUnie fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de brief over de fiscale positie van de DGA. Met name waar het gaat om de aangekondigde doorschuiffaciliteit bij schenking en de versoepeling van de terbeschikingsstellingsregeling zijn zij blij met de

voorstellen van de staatssecretaris. Over een aantal zaken hebben zij nog nadere vragen.

Aanmerkelijk belang regeling

In paragraaf 3.1.1. wordt een onderscheid gemaakt tussen (a) het schenken van ab-aandelen en (b) het overdragen van ab-aandelen tegen schuldig blijven van de overdrachtprijs. Voor a. komt er een nieuwe doorschuiffaciliteit en voor b. blijft de uitstelfaciliteit van art. 25.9 Invorderingswet gelden.

De leden van de ChristenUnie fractie vragen de staatssecretaris de werking van zowel de bedrijfsopvolgingsregeling als de voorgestelde doorschuif-, en uitstelfaciliteit te verduidelijken aan de hand van het volgende voorbeeld: «Een pakket ab-aandelen heeft een waarde in het economisch verkeer van 100. De verkrijgingsprijs is 20. De aandelen worden overgedragen ten titel van schenking onder de last om een bedrag van 50 te voldoen of worden overgedragen ten titel van koop tegen een prijs van 50. De last c.q. tegenprestatie van 50 wordt schuldig gebleven.» In dit voorbeeld wordt niet volledig geschonken, maar een deel van de waarde als prijs betaald. Met andere woorden, er zou juridisch sprake zijn van een «formele» schenking, onder de last om (een deel van) de waarde te vergoeden of van overdracht in de zin van koop tegen een prijs die lager ligt dan de waarde (een «materiele» schenking). Heeft de voorgestelde regeling betrekking op beide vormen van schenking (formeel en materieel), zo willen de leden van de ChristenUnie-fractie weten? En is het zo dat bij een gedeeltelijke schenking (dus als een deel van de waarde wordt vergoed en schuldig gebleven) dan ten dele de nieuwe doorschuiffaciliteit zal gelden (namelijk voor het geschonken deel) en ten dele de uitstelfaciliteit (namelijk voor het wel betaald deel en de in zoverre af te rekenen ab-claim)?

Tijdens de behandeling van het Belastingplan 20 009 heeft de staatssecretaris de toezegging gedaan aan de fractie van de ChristenUnie om te bekijken of het mogelijk is om naast belastingschulden in verband met successierecht ook belastingschulden in de bedrijfsopvolgings sfeer, waarvoor uitstel van betalingsregelingen zijn opgenomen in de Invorderingswet, jaarlijks aftrek in box 3 toe te staan. Zodat de keuze om wel of niet van de uitstelfaciliteiten gebruik te maken wat dat betreft neutraal uitpakt in box 3.

Helaas moeten deze leden constateren dat nog steeds niet aan deze toezegging is voldaan. Dit is echter wel van belang, omdat de uitstelfaciliteit schijnbaar blijft bestaan voor zover de ab-aandelen niet worden geschonken maar worden betaald en de prijs/last wordt schuldig gebleven. Bovendien wil de staatssecretaris deze faciliteit zelfs verruimen, door deze niet meer alleen voor de familiekring te laten gelden. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de staatssecretaris in de beantwoording van dit schriftelijk overleg, uitvoerig op de reeds vorig jaar gedane toezegging in te gaan.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben nog een vraag over de uitstelfaciliteit van artikel 25, negende lid, Invorderingswet. Nu is het zo dat de bedrijfsopvolgingsregeling in de Successiewet ook geldt als niet de aandelen van een holding-bv worden overgedragen («bovenin»), maar door de holding-bv de aandelen in de werkmaatschappij (met daarin de eigenlijk onderneming) worden overgedragen («onderin»). Net als bij overdracht van de ab-aandelen in de holding, leidt deze laatste «indirecte» aandelenoverdracht tot ab-heffing. Echter, bij overdracht van de holding-aandelen tegen schuldig blijvende koopsom geldt wél de uitstelfaciliteit van artikel 25, negende lid, Invorderingswet, maar bij overdracht van de werkmaatschappijen-aandelen door de holding geldt deze niet, terwijl je

feitelijk over dezelfde aanmerkelijk belangclaim praat. Nu de uitstelfaciliteit blijft bestaan voor zover voor de aandelen een prijs wordt betaald die wordt schuldig gebleven, is het volgens de leden van de ChristenUnie-fractie wenselijk dat ook bij de bedoelde indirecte overdracht van aandelen de uitstelfaciliteit van artikel 29.5 lw van toepassing wordt op de af te rekenen ab-claim. Deelt de staatssecretaris deze mening en is hij bereid dit te doen?

Definities van de begrippen dga en ab-houder

De staatssecretaris gaat in de notitie in op de verschillende criteria die nu gelden voor het begrip «DGA» en de mogelijkheden om dit begrip te uniformeren. Prof. Heithuis heeft hier onlangs over gepubliceerd in WFR 2009/599. Hij doet hierin een concreet voorstel voor een veel simpeler, uniformer DGA-begrip. De leden van de ChristenUnie-fractie willen graag een reactie van de staatssecretaris op het in het artikel gedane voorstel.

II REACTIE VAN DE BEWINDSLIEDEN